

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei.
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

Apare odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Nr. 238/1924.

Comunicat oficial.

Di Dr. Iuliu Coste, prefectul județului Timiș-Torontal și al orașului Timișoara, cu Nr. 540 din 26 Ianuarie a. c. ne trimite în cauza combaterii alcoolismului și a beției următoarea hotărâre:

„Noi Dr. Iuliu Coste prefectul județului Timiș-Torontal și al orașului Timișoara;

având în vedere rapoartele primpretorilor de plasă precum și constatările noastre personale făcute cu ocaziunile diferitelor descinderi în comunele din județul nostru am ajuns la convingerea că una dintre cele mai serioase cauze, cari amenință populațiunea noastră în bazele ei de existență pe teren sanitar moral și economic de o potrivă este folosința în prea mare măsură a băuturilor spirituoase. Pentru deminuarea efectelor acestei plăgi și pentru a înriuri asupra populației de a cerceta mai sirguincios biserica în virtutea dreptului nostru garantat prin Decretul II. C. D. aducem următoarea

Hotărâre:

Modificăm §. 1. din Statutul județan No. 590 Mun. 10011 subpref. din 1906 relativ la timpul de închidere a debitelor spirituoase din comunele rurale depe teritorul județului și ordonăm:

1. Localurile publice din comunele reședințe de plase, cari au fost în trecut și sunt și în prezent recunoscute de restaurante în zilele de repaus (duminici, sărbători naționale, precum și la sărbătorile confesionale) sunt a se ține închise până la amiază ora 12.

2. În toate comunele din județ, care nu sunt reședințe de plasă în zilele de repaus înșirate în punct 1. toate cârciumele, restaurantele și ori ce alte localuri publice, unde se servește ori se vinde beutură spirituoasă vor fi închise începând dela ora 18 din ziua de lucru anterioară și până la orele 6 din ziua de lucru posterioară zilei de repaus.

3. Se face concesiune parțială de sub restricțiunea din punct 2. în favoarea localurilor publice din comunele mai mari, dar nereședințe de plasă, cari în trecut și în prezent au fost recunoscute de restaurante admitându-le a ține deschise aceste localuri în zilele de repaus adică în Dumineci și sărbători la amiază dela orele 12—14 și seara dela 19—21.

4. Oprim cu desăvârșire vânzarea respective servirea de beuturi în afară pe tot timpul cât localurile vor trebui ținute închise.

5. Debitanții contravenienți se vor face vinovați de încălcarea §. 3. din Statutul suscitât și se vor pedepsi conform dispozițiilor legale relativ la majorarea cifrei amenzilor de contravenție.

6. Aceasta hotărâre intră imediat în vigoare și se încredințează spre executare Subprefecturii județene, încunoștințând totodată Companiile de Jandarmi Timișoara și Sănnicolaul-Mare, precum și administrația financiară.”

Onor. preoțime din județul Timiș-Torontal e poftită a controla, întrucât organele însărcinate îndeplinesc această hotărâre salutară, la timp și în mod conștiențios.

Arad, la 26 Ianuarie (8 Februarie) 1924.

Joan J. Sapp,
Episcopul Aradului.

Nr. 192/1924.

Aviz oficial.

Examenul de cvalificațiune preotească cu candidații de preoție, prescriș prin Statutul organic și regulamentul special se va ține în ziua de Marți, 27 Februarie (11 Martie) a. c. la orele 8 a. m. în sala de ședințe a Consistorului ort. român din Arad.

La examen sunt admiși toți acei absolvenți de teologie, cari în terminul staverit prin §-ul 8 din Regulamentul special și-au înaintat aici cererile corepunzător instruite.

Arad, la 8/21 Februarie 1924.

Consistorul ort. rom. din Arad.

Preoțimea și politica.

Alipirea provinciilor românești — odinioară subjugate — la România liberă, a schimbat nu numai harta țării noastre, ci a produs schimbări radicale și în sufletele fiilor ei, răscolind sentimente, până atunci amorțite în cei cari până aci au gemut sub greutatea lanțurilor, ce-i ținuseră în cea mai amară robie.

În cea dintâiu însuflețire toți se aruncară în lupta pentru consolidarea țării câștigate, cu jertfe atât de scumpe, căci toți voiau să-și pună tot sufletul și toată energia în serviciul neamului. Dacă lupta această pe mulți i-a amețit, trezindu-le în suflete ambiții deșarte, să nu ne mire, dacă între cei mulți s'a găsit și câte un preot. Și dacă politicianismul a ademenit pe mulți să nu mai asculte de glasul conștiinței lor, de sigur e de regretat, dacă între cei mulți s'a găsit și câte un preot. Dar de aici încă nu putem trage concluzia, că *preoțimea* nu mai trebuie să facă politică. Căci nu pilda, celor ce s'au făcut pe sine unelte, este menită să fixeze rolul nostru în viitor, ci pilda generațiilor de preoți, cari și-au scris numele cu slove neperitoare în istoria neamului nostru.

Și când deschid cartea, care este mărturia trecutului nostru, țesut din lacrimi, aproape fiecare slovă, de pe filele ei îngălbenite de mulțimea veacurilor, î-mi glăsuește numai de neajunsuri, numai de dureri și de suferințe atât de multe și atât de îndelungate, încât — gânduindu-mă la ele — totul î-mi pare învăluit în ceața unei nopți întunecoase. Glasul tainic al bătrânelor slove î-mi mai spune, că singurul far, singura rază de lumină, care a călăuzit poporul românesc în întunericul acelei nopți lungi și înfiorătoare, a fost Biserica românească, cu preoții săi mucenici. Credința ortodoxă, sădită în sufletul neamului nostru, deodată cu ivirea sa pe orizontul istoriei popoarelor, și crescută deodată, cu acest neam, ca doi frați la sânul aceleiaș maice, credința această și dragostea de neam Biserica strămoșilor noștri le-a îngrijit cu aceeaș sânghință și le-a apărat în de cursul veacurilor de grele încercări, cu aceeaș însuflețire, iar poporul nostru le-a contopit în sufletul său, numindu-le pe ambele cu un singur cuvânt: „Lege românească“. Preoții credinței erau și preoții neamului, având — pe lângă împlinirea chemării lor de învățăcei ai lui Hristos — să facă și pe Apostolii neamului, păzind în inima lui veșnic nestins focul sacru al dragostei de neam, ferindu-i sufletul de tentațiunile amăgi-

toare de vrăjmașilor și îndrumându-l pe cărare, care, după 19. veacuri de trudă, ne-a condus pe pământul dorit al făgăduinței.

Ajuns neamul nostru la această etapă a istoriei sale, să fi încetat oare chemarea noastră, de-a fi și pe mai departe îndrumătorii lui? Să fi încetat oare preoții noștri, de-a fi preoții legii românești?!... Nu, de zece ori nu! Ci precum poporul românesc credința și dragostea de neam nu le știe deosebi nici astăzi, căci în sufletul lui ele și acum una sunt, tot așa acest popor nu-și poate închipui nici preot de legea românească, care să fie numai al Bisericii fără să fie și al neamului său. Iar dacă am rămas și în acest pământ al făgăduinței aceiași preoți ai aceluiaș neam, atât de mult încercat, atunci nu putem declina dela noi s'arcina pe cât de deficilă, tot pe atât de înălțătoare, de a fi îndrumătorii lui totdeauna, când are nevoie de noi și de lumina noastră, căci — după cuvintele Mântuitorului Hristos — noi suntem lumina lumii și sarea pământului...

Mai are poporul nostru nevoie de noi? Ori, ajuns'a neamul nostru la cea din urmă etapă a istoriei sale, atins'a deja culmea aceea a măririi și aspirațiunilor sale, încât să nu mai aibă nici o nevoie, nici un neajuns și nici o dorință spre mai bine? Iar țara noastră, scumpa noastră Românie împlinitu-și-a deja chemarea sublimă, ce o are fiecare stat față de cetățenii săi? Căci ce este chemarea unui stat? Este realizarea acelei armonii sociale, în care fiecare cetățean să se simtă mulțumit cu soartea sa și fericit în țara sa, chemarea statului este, a realiza această mulțumire și fericire cu conlucrarea și cu ajutorul tuturor cetățenilor, a realiza toate acestea cu mijloace *monale*, adecă între cadrele îngăduite de legea lui Dumnezeu și de legile în vigoare ale statului. „Salus publica“ atunci este în cea mai mare primejdie și statul atunci este mai departe de realizarea nobilei sale chemări, când cetățenii, sau chiar unii numai dintre cetățeni, confundă interesele superioare ale statului cu interesele lor particulare, de castă sau de partid, punându-le pe acestea mai presus de interesele statului.

Mijloacele prin cari se ating astfel de scopuri sunt totdeauna imorale, iar în măsura în care ele se generalizează, în aceeaș măsură sapă la temeliiile statului, subminându-i însaș existența și pregătindu-i în mod sigur prăbușirea. Atari porniri detestabile au fost și vor fi totdeauna și în toate țările, cu atât mai vârtos se vor manifesta însă ele într'un stat tânăr, plămădit abia de eri, de alaltăeri, cum

este țara noastră. Durere, nici la noi, nu toți cetățenii au în vedere binele țării. Ca la alții, astfel și la noi, vai, câți pun interesele lor, de toate categoriile, mai presus de cât pe acelea ale țării. În loc de politică și la noi se face aproape numai politicianism, se face vorbă multă-multă și treabă foarte puțină. Chemați și nechemați se girează pe sine deopotrivă de apostoli și mântuitori ai celor mulți și trudiți, iar sub firma acestei false apostolii, î-și fac aproape neobservați de lume mendrele și dă-raverile lor. Demagogia, ce se face chiar acum pe o scară mai extinsă de cât ori când altădată, a produs haosul actual, înducându-ne poporul în cele mai primejdioase rătăcirii și sădind în sufletul lui blând și răbdător porniri, cari mâne, poimâne pot să devină deopotrivă fatale și pentru neam, dar și pentru biserică. Nimenea nu este în măsura, să cunoască mai bine roadele funeste ale menționatelor demagogă, de cât chiar noi preoții. Și iarăș, nimenea n'a suferit mai mult de pe urma lor, de cât tot preoții, cari veșnic în contact fiind cu poporul, au fost cei dintâiu, contra cărora și-au îndreptat săgețile, celor ce vedeau în noi un obstacol pus de-a curmezișul uneltirilor lor josnice și nelegiuite. Oricât de crud este acest adevăr și oricât de mult am fi suferit de pe urmă propogandei lichelelor de toate speciile, din aceste suferințe încă nu putem trage concluzia, că preoțimea nu mai trebuie să facă politică. Și de am admite chiar, că este posibil să stăm pasivi la cele ce se petrec în jurul nostru, să mi-să spună, cine ne va scoate poporul din acest haos? Cine-i va arăta calea, pe care trebuie să meargă, cine-l va sfătui și cine-l va lumina despre felul, cum trebuie să-și îndeplinească îndatoririle sale către neam și către țară? Cine-l va ajuta în sfârșit să facă deosebirea atât de necesară între falșii apostoli și între puținii oameni cinstiți, cari vor să lupte sincer și desinteresat pentru binele public. Cine va fi așadar îndrumătorul poporului?! Și e bine să nu uităm, că cetățenii, cari formează majoritatea covârșitoare a țării românești, sunt chiar credincioșii bisericii ortodoxe. Să nu uităm că bunul mers și prosperarea bisericii noastre depinde mult de pornirile, ce țin în stăpânire sufletul acestui popor. Și dacă vom fi nepăsători și vom privi dela distanță numai fermentația prin care trece sufletul lui, dacă vom declina dela noi răspunderea de-al conduce acum, când are cea mai ardentă lipsă de conducere cinstită, atunci se vor găsi ei alții, gata în tot momentul să se vâre la conducere. Și vai, mare este numărul, celorce

stau la pândă și așteaptă cu atâta zor și cu atâta nerăbdare clipa, în care să se poată furișa în acel locușor din inima poporului, care geniul neamului nostru ni l-a hărăzit nouă...

Mă gândesc la ceice veșnic ne poartă de grije, veșnic ne bânlesc și veșnic ne spun — direct sau indirect — că Biserica și-a împlinit deja misiunea, ce avea față de neamul nostru. Deaci înainte vor să pună misiunea bisericii între niște bariere, peste cari nu mai este voie să se treacă. Dar ele sunt atât de înguste, iar libertatea de-a ne mișca în cuprinsul lor este atât de restrânsă, încât, dacă nu vom ști să ne ridicăm deasupra lor, vom ajunge să ne pierdem într'adevăr rostul, devenind — spre dauna bisericii și a neamului — unelte neputincioase în mâinile celor ce azi mai au încă de noi nițică... răcoare.

Deci preoțimea nu numai că trebuie să facă politică, dar ar săvârși o crimă față de ea însăși, față de biserică și de neam, dacă ar privi nepăsătoare la cele ce se petrec în jurul său.

Galșa, Dec. 1923.

Emil Căpitan, preot.

Propaganda contra alcoolismului

Sfântul Sinod al bisericii noastre a hotărât pornirea unei mișcări mai sistematice împotriva beuturilor alcoolice. În acest scop I. P. S. Metropolitanul primat apelează printr'o circulară la toți preoții ca să îmbrățișeze aceasta mișcare. Noi rugăm conferințele preoților ca să facă obiect de studiu dispozițiile accentuate de I. P. S. Sa în circulara sa, de următorul cuprins:

Prea Cucernice Părinte,

Întru executarea poruncii Sf. Sinod, privitoare la propaganda împotriva beuturilor spirtoase și a patimei beției, dispunem:

1. Protopopii invită la oficiul lor pe toți preoții presidenți ai cercurilor religioase și îi îndatorează, că aceștia împreună cu preoții cercului religios, cu învățătorii și cărturarii satelor, din cerc să stabilească programul, după care în timpul cel mai scurt să înceapă mergerea din sat în sat, citind pretutindenea pastorală noastră publicată sub Nr. 3 a „Institutului Biblic“.
2. Programul pentru fiecare sat se va fixa conform referințelor locale.
3. Unde se poate, învățătorii pot pregăti cu elevii coruri, declamări contra beției, eventuale dialoguri etc.
4. Medicii și alții pot și ei să adauge vederile lor, venindu-ne întru ajutor.
5. Preoții cari vor avea să citească pastorală, o vor citi înainte, ca în public să o poată citi pe înțeles cu accentuarea cuvenită. Observăm, că pastorală e cam lungă încât cititorul dela început poate unele pasaje cu date statistice etc. să le omită scurtând — căci în pastorală sunt înșirate mai multe feluri de

date în privința beției. Mai ales unde vor lua și alții cuvântul se impune ceva scurtare, neesențială ca să nu obosească publicul.

6. Unde împrejurările admit, se poate face dimineața slujbă bisericească în sobor, cu predică și apoi eventual după masă poate urma pastorală tot în biserică, școală sau altă sală.

7. Isprăvind propaganda în toate satele cercului, preotul — conducător, face raport despre întreg decursul propagandei, înșirând toate momentele mai însemnate experiate: Protopopul va face apoi raport despre decursul mișcării în întreaga protopopie.

8. Conferința preoțească va formula apoi o bine motivată adresă către Onor. Ministeriu de finanțe, în care — cu provocare la cererea poporului din sate și orașe și la dezastrele provocate de beție — va cere cu tot respectul pregătirea unei legi cât mai stricte contra alcoolismului, scăpând poporul din ghiarele lui.

Așteptăm ca întreg clerul să și puie tot sufletul în această propagandă, spre a arăta atât poporului cât și conducătorilor ei, cât îi zace la inima bisericii binele moral și material al poporului și cât zel desvoltă întru luminarea lui.

Lucrarea cea mai grea — pastorală — e făcută de Noi, deci cucernicii preoți au numai osteneala de-a propovedui cele cuprinse în ea.

București, 23 Ianuarie 1924.

Mitropolitul primat MIRON.

Spiritul vremii în școală,

adecă

Școala activă,

respectiv

Metoda activă și baza ei psiho-fiziologică.

De TODOR MARIȘ prof.

(Urmare.)

Prin urmare ideile sau noțiunile se formează în sufletul nostru în urma exticțiilor primite din lumea externă în modul arătat de psihologie în special și despre ce a și vorbesc ceva mai târziu și eu.

Pe baza legilor psihologice sau format principiile și regulile didactice.

Una dintre aceste reguli, dintre aceste principii a didacticii raționale *ca prin cunoștințele comunicate să se desvoalte funcțiunile mintale, să se exercieze diferitele facultăți ale spiritului.* Aceasta se poate realiza prin o atare metodă, care respectă și stimulează libera și spontană activitate a școlarilor, iar aceasta metodă se zice activă. *Ne adresăm spontaneiității intelectuale, când lăsăm mintea școlarilor să caute și să găsească singură adevărurile,* atunci crește aceasta putere mintală mai tare. Aceasta e metoda de predare a cunoștințelor

nu numai a celor primare ci și a celor secundare. Nu este obiect de învățământ în care să nu fie aplicabilă în predarea lui metoda activă într'un grad oricare.

Unele obiecte prin natura lor chiar impun procedarea de a călăuzi prin întrebări spiritul elevilor spre a găsi înșiși adevărurile ce voim să le spunem noi. Așa în matematici, științele fizico-naturale, limbile intuiția. Dar oare în științele istorice și religie.

A zice d'acapo că nu se poate explica, înșamnă a nu înțeleg spiritul metodei active.

După ce odată am comunicat faptele și evenimentele petrecute în trecut. Pentru ce nu s'ar putea pune niște întrebări asupra lor, spre a se exercita facultatea de reflecșiune rațională și fantazia asupra unor întâmplări deja cunoscute?

În loc să se spună rezultatele sau cauzele unor evenimente istorice, de ce nu s'ar provoca mintea elevilor să le caute, întrebându-i cam ce cred ei despre aceste lucruri, cam ce cred ei că ar urma din cutare împrejurare, cam ce cred ei de cutare ordine de fenomene, de cutare alcătuire socială sau activitate colectivă.

Să pot pune întrebări asupra caracterului oamenilor, cari au luat parte la evenimentele istorice povestite. Cunoșcându-le faptele să și dea părerea în privința firii lor. Întrebări cu privire la cauzele și urmările evenimentelor enorate. La geografie cunoscând solul și clima unui ținut le cerem părere în privința produselor și a ocupațiilor oamenilor.

Și care va fi câștigul? La tot cazul nu va fi găsirea imediată a adevărului după cum o avem noi după atâtea studii, ba nici nu trebuie să ne așteptăm la asta — ba presupunând chiar că nu ar putea deslega ei problema faptul că se încearcă s'o deslege, e un câștig, căci e un exercițiu al minții. Iar când ei desleagă problema, efectul acestei metode este multiplu. Elevii înțeleg mult mai repede chestiunea, exercițiul le da forțe noi mintale, apoi apetitul intelectual pentru deslegarea mai departe. Pofța vine mâncând și pentru inteligență nu numai pentru organismul fizic, și forța să câștigă exercitându-o, întrebându-o.

Acesta e spiritul metodei active. Aplicațiile ei la cazuri concrete se lasă în grija învățătorului și profesorului inteligent și pregătit pentru cariera. Numai el va fi în stare a adopta o metodă generală la condițiunile speciale ale unei clase anumite de elevi. Numai el va fi în stare a vedea cât poate prinde și cuprinde spiritul elevilor săi, de unde să-i iea și cum să-i iea, spre a-i face să se intereseze de o

chestiune și s'o priceapă. Acesta e rostul artei lui didactice.

Resultatul educativ al stimulării spontanei-tății adecă a metodei active e că noțiunile aflate de elevi se înfig mai adânc în sistemul intelectual, ele sunt cucerite, căci sunt productul muncii lor intelectuale; spiritul crede în ele mai de grabă și mai mult, de cât în cunoștințele învățate numai din auzite. Plăcerea ce însoțește aceasta activitate spontană, e un stimulent la muncă și e un ciment psihic pentru cunoștințe. Cunoștințele căpătate cu plăcere, se leagă mai durabil între ele și de substanța sufletească prin însăși faptul plăcerii. Și acum nainte de a arăta baza psiho-fiziologică a acestei metode să răspund unei întrebări ce ni s'ar putea pune în mod spontan din cele premerse sau de un aderent al școlii active exagerate.

Și anume:

Care este cauza de n'au triumfat nu s'au realizat până acum principiile școlii active, dacă ele sunt de o vechime atât de mare? acestei întrebări îi răspundem cu Herbert Spencer, care afirmă, că metoda activă e în acord cu întreg modul de funcționare a minții omenesci în epoca istorică în care ne aflăm. Există un raport între sistemele de educație și stările sociale.

Procedeele didactice au mers paralel cu metoda generală a spiritului unei epoci. Așa, atunci, când în lume totul se întâmplă în mod stereotip, când spiritul omenesc era tiranizat de dogmatism, nu putea fi vorbă nici în școală de activitate spirituală independentă. Când maxima bisericii era, „crede și nu cerceta” aceiași era și deviza școlii. Când însă protestantismul acordă mai multă libertate rațiunii individuale se observă și în școală o tendință enalogă. În timpul despotismului politic, care guvernează și pedepsește cu asprime, se observă și în școală o disciplină aspră susținută prin nuiă și carceră.

Creșterea libertății politice și temperarea legilor penale sunt urmate de un asemenea progres și în școală pedepse cât mai puține.

În timpul ascetismului predomina principiul, că suferința, înlăturarea bucuriilor și plăcerilor vieții ne apropie de perfecțiune, educația impune înfrângerea înclinărilor copiilor asupra voinței individuale, a activității spontane.

Azi când fericirea vieții acesteia e scopul dominant, educatorii încep a-și da seamă ca cele mai multe din dorințele copiilor pot fi satisfăcute, că jocurile trebuie încurajate ca și toate tendințele naturale ale spiritului.

Timpul modern a pus toate chestiile în

discuție și cercetare, spiritul omenesc caută ca însuși să-și dea seamă prin sine de adevărata natură a lucrurilor, iar aceasta atitudine a minții trebuie să treacă sub o anumită formă și în școală și aceasta e metoda activă.

Marii cugetători în geniul lor au am văzut că spiritul omenesc va trebui se ajungă cândva la acest stadiu, dar spiritul acelor timpuri n'au putut realiza ceea ce ei au văzut prin veacuri.

Ba chiar mai târziu, cât timp pedagogia consta mai mult din speculațiuni filosofice, nu se putea documenta superioritatea unui metod față de altul în mod real, ci numai prin discuții, și și acestea mai adeseori de cătră indivizi, cari în realitate nu făceau practică pedagogică.

Azi însă, când pedagogia numără între științele ei auxiliare Psihologia și Biologia se poate arăta în mod convingător baza fiziologică a ori cărei acțiuni psihice.

(Va urmă.)

Predică

rostită — la întrunirea cercului religios Mândruloc, în comuna Mândruloc, în duminica din 7/20 Ianuarie a. c. — de președintele NICOLAE ȚANDRĂU.

„Acela eră o făclie, care ardea și lumina“.

Așa ne spune, Iubiților Creștini, sf. evanghelist Ioan, la cap 5 vers 35, că a zis odată însuși Mântuitorul Hristos despre Sfântul, acărui pomenire, ne-am adunat și noi preoții din vecini, să o prăznuim împreună cu Dvoastră astăzi, în acest lăcaș al Domnului.

Dupăce în ziua sfântă de ieri ne-am luminat și noi de darul Duhului sfânt, care prin rgăciunile noastre ale tuturor și mai ales prin slujba cea sfântă a preoților se pogoară și acum în fiecare an asupra întregii lumi dinafară și prin care mai ales se sfințește toată firca apelor, se cuvine, Iubiților Creștini, să ne oprim acum puțin asupra aceluia, care în ziua de ieri, dar înainte cu aproape 19 sute de veacuri, plin de frică și de cutremur și-a ridicat mâinile, asupra Fiului lui Dumnezeu, ca să-l boteze cu apa Iordanului.

Sfânta noastră biserică creștină nu găsește par'că destule cuvinte de laudă, când pomenește pe cel mai mare dintre proroci. Ea îi zice și sfântul și măritul și prorocul și înainte mergătorul, și botezătorul Ioan, vrând poate să ne lege dintr'odată mintea și sufletul nostru cu 5 legături puternice de acest mare predicator din valea cea frumoasă a râului Iordan.

Spitiți deci, de aceste mult cuprinzătoare numiri, să ne întrebăm, Iubiților, mai de aproape, cine a fost acest om, care i-a fost purtarea lui pe lume și între oameni și ce i-a învățat el pe ei, pe cei de pe vremea lui, pe creștinii până'n ziua de astăzi, pe noi și pe toți cei mulți cari vor urmă de aici nainte?

Sosirea toamnei, Iubiților Creștini, ne-o arată înainte căderea frunzelor, iar cea a primăverii ciripitul

paserilor, întoarse iar din alte țări la noi. O furtună mare este prevestită de tunete și fulgere. Venirea regelui într'un oraș sau sat ne-o vestesc cu zile înainte trimișii lui. Înaintea morților merg oamenii cu prapori, chiar și înaintea mirilor se duc pălăscășii. Pe scurt, toate lucrurile mai mari din viața noastră și de pe lume sunt vestite mai dinainte. Sau după cum zice un învățat: tot ce e măreț, frumos, înalt, nu vine decât după oareșicari pregătiri (Dr. Tarnawski). De aceea și cea mai mărețată faptă, după facerea lumii, adică venirea Mântuitorului pe pământ să ne scoată din robia păcatului, nu s'a întâmplat așa dintr'odată și fără de veste. Ea a fost pregătită de Dumnezeu multă vreme. Iar cu puțin timp înainte de arătarea Mântuitorului Hristor ca Mesia cel prorocit, Dumnezeu a trimis în țara, în care eră să se arate, un erainic ales, care cu glas de tunet strigă: „Pocăiți-vă, că s'a apropiat împărăția cerurilor (Mateiu 2, 3), adevă, curățiți-vă sufletele voastre, căci vine să le mântuiască din cel mai mare rău Ziditorul și Stăpânul lor. „Gătiți calea Domnului și drepte faceți cărările lui“ (Marcu 1, 3).

Și ne spune sfânta Carte, că la glasul prorocului s'au cutremurat nu numai învățații cei mai mari din cetatea Ierusalimului, nici numai oamenii din întreaga țară a Iudeii, cari veneau cu sutele să se boteze, ci s'a cutremurat și toată mägura și întinsa vale a Iordanului.

Oamenii cei mulți, cari veneau să-l vadă și să-l asculte, se mirau întâi cu toții de felul de viață a acestui mare, dar așa de simplu învățător. Înbrăcămintea lui eră din păr de cămilă și mijlocul său eră încins cu un brâu de curea. Hrana lui erau lăcuste și miere sălbatică, iar vin și beutură bețivă nu bea, dupăcum se prorocise încă dela nașterea lui.

Așadar sf. Ioan nu și-a încuviințat trupului său nici aceea, ce are omul cel mai sărac și mai lipsit. Locuința lui era o peșteră întunecoasă și goală, iar capul si-l odihnea pe o piatră. N'a trăit sf. Ioan deloc, sau nici măcar cât de puțin în această lume pentru trupul său, ci în el trăia numai sufletul și chemarea cea aleasă alui Dumnezeu.

Cât de mult aveau să învețe dela această pildă vie, cum trebuiau să se rușineze și să-și plece capetele toți aceia, cari și foloseau și atunci tot ce aveau ei cari cheltuiau averi întregi pe podoabe de haine, pe mâncări și pe beuturi. Mândrii și încrezuți în cinstea și în vaza lor înaintea oamenilor, veneau să-l vadă și să-l asculte și Cărturarii și Farizeii, mai marii poporului, cei îmbrăcați în vestimintele cele mai largi și mai pompoase, dar tot ei n'aveau unde să se ascundă, când sf. Ioan, dând cu ochii de ei, le zicea: „Pui de năpârci, cine v'a arătat vouă ca să fugiți de mânia ce va să fie?“ (Mateiu 3, 7). „Căci iată și săcurea la rădăcina pomilor zace; deci, tot pomul, care nu face roadă bună, se taie și în foc se aruncă“. (Mateiu 3, 10).

Și icoana vieții lui, Doamne, câte muștrări și învățături nu ne mai îmbie și nouă creștinilor de astăzi! Câte averi nu se cheltuiesc și în zilele noastre pe mâncări și pe beuturi? Câte comori nu se risipesc pe zdrențe, fie ele de mătasă, ori cu fel de fel de fir? Am auzit de domni de-ai noștrii, cari merg până la Paris, numai să-și cumpere cămăși de mătasă. În anul trecut cetisem o veste prin gazete, că o doamnă bogată și-a făcut o haină care a costat-o mai multe milioane. Și câte nefericiri numai în ziua de astăzi

fac doamnele cu moda lor, de care demultei trebuie să-ți faci cruce și să fugi!

Ba, ce pildă mult grăitoare este icoana sf. Ioan, Iubiților creștini, mai ales pentru toate comunele noastre românești din jurul Aradului, deci și pentru această comună cu nume frumos, Mândruloc, în care ne-am adunat astăzi. Pânăce Dvoastră bărbații purtați cu mici lipsuri, aproape portul curat românesc, cu șubă, cămașă, pieptar și cioareci, făcute de mâni românești, fetele și nevestele Dvoastră. ba până și babele, aleargă cu mii și iară mii de bani câștigați în cele mai grele sudori, la toți jidovii din Arad, după tot felul de mătăsuri și haine sclipitori dar putrede. Și nu-i destul numai o rochie, cum purtă româncele de demult o ie și o cămașă, cusută de mânăci, frumos cum nu mai știe nici un popor pe lume, ci trebuie 5-6 rochii peste-olaltă, ca să samene, — nu vă supărați dacă vă spun — cum o întrebă un colonel din armata română înainte cu vre-o 2 ani pe o fată dela noi: Ce te-ai îmbrăcat, fetișcană, ca o căpățină de varză? — Mai trebuie apoi bluze tot de mătasă, și cărpe cu ciucuri de aur pe de margini, ca la vestimintele preoților. Oare Iubiților și mai ales Iubitelor creștine, ce-ar zice sf. Ioan Botezătorul, dac'ar vedea pe românele noastră de pe aici cum sunt îmbrăcate? Nu-l vedeți cum se încrunță și din icoana sa și par'că cearcă să vă strige: întoarce-ți-vă, femeilor române, la portul vostru cel mândru și frumos ca din povești, la ia și cămașa cusută cu alțițe, în cruci, ori peste ac, nu mai îmbogățiți în țara românească, pe toate liftele pripășite la noi dintr'alte țări cu zdrențele în spate!

Și oricâte muștrări și învățături aspre le dedea sf. Ioan oamenilor de pe vremea lui, atât cu gura, cât mai ales cu pilda întregii sale vieți, ci nu se supărau, nici nu-l părăseau, pentrucă nu vedeau nici măcar un pic de răutate în ochii lui. Ci în mulțimi tot mai nenumărate se grăbeau, se îndesau și se înbulzeau să se apropie cât mai mult de făclia, care ardea tot ce era său în ci și apoi le lumina așa de frumos cărările vieții. Mulți, tot mai mulți, își luau merinde de acasă, sau se hrăneau împreună cu prorocul din roadele sălbatece ale pustiului, îl ascultau zile și săptămâni întregi și apoi ca semn de curățire, de schimbare a vieții păcătoase de până aci, intrau pe rând în apa Iordanului și el îi boteza.

Toate păturile poporului veneau să-i audă glasul, cel de mântuire vestitor și să primească îndreptări în slujba lor.

Veneau, cutremurându-se în conștiința lor. Vameșii, adevă cei ce strângeau dările și birurile de pe popor și-l întrebau plini de gure pe Sfântul: „Învățătorule ce vom face? Iar el o cunoșcând bine puterea de înșelăciune a banului — „a zis către dânșii: Nimic mai mult decât este rânduieț vouă, să luați“. (Luca 3, 12—13). Cum ar merge de bine trebile și în țara noastră, dacă mulți din cei ce strâng banii și dările și pela noi, ar auzi acest glas sfânt și nu și-ar mai înfunda deatâteaori mâinile lacome în buzunarele țării.

„Și veneau și ostașii să-l întrebe, zicând: Și noi ce vom face? Și sf. Ioan știa să le spună și lor: „Pe nimenia să nu asupriți, nici să elevetiți, și să vă îndestulați cu plățile voastre“. (Luca 3, 14).

Eu zic, Iubiților creștini, că niciodată n'ar mai fi război pe lume, dacă oștile tuturor țărilor ar auzi și în zilele noastre o astfel de comandă. Și Ioan cel

drept și fără pată nu s'a sfiit să-l mustre pentru păcatele lui, nici chiar pe Regele țării, ci s'a strigat cu glas tare lui Irod: „Nuți se cuvine a ținea pe muieră fratelui tău“. (Marcu 6, 18.)

„Tuturora a propoveduit sf. Ioan învățătura sa, căci pe toți a voit să-i aducă la cunoștința lui Dumnezeu, tuturora a voit să le însufle dragostea lui Dumnezeu, așa cum o simțea el însuși în inima sa“ (Dr. Tarnawski).

Și această dragoste l-a făcut, ca el învățătorul cel mai curajos și mai temut de oameni, să fie robul cel mai smerit și mai plecat în fața lui Dumnezeu. Când Cărturarii și Fariseii și-au trimis la el învățăceii să-l întrebe: Tu cine ești, și în numele cui înveți și botezi? Ioan le-a răspuns blând, dar respicat: „Eu vă botez cu apă pe voi, dar vine Cel mai tare decât mine, cămăia nu sunt vrednic a-l deslega cureaua încălțămintelor lui. Acela vă va boteza cu Duhul sfânt și cu foc“. (Luca 3, 16). Iar când prin descoperirea lui Dumnezeu sf. Ioan a înțeles, că vine spre el, Insuși. Acela despre care atâta a propovăduit, plin de bucurie a strigat: „Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii“. (Ioan 1, 29.)

Și când Mântuitorul s'a apropiat de el și a cerut să-l boteze și pe Dânsul un fior greu a străbătut întreaga lui ființă. Cu mâinile lăsate și cu capul plecat, abia a putut spune cele mai umilite cuvinte, eșite din gura unui om: Cum își va pune mâna robul pe stăpânul? „Eu am trebuință să mă botez dela Tine și Tu vii la mine“. (Mateiu 3, 14). I-a trebuit Mântuitorului să-și pună în cuvinte toate dragostea Sa față de oameni, ca să-l facă pe Sfântul să înțeleagă, că așa se cade, și așa este voia Tatălui. Când a auzit Ioan de voia lui Dumnezeu a împlinit-o fără șovăire, i-a ajutat Mântuitorului să se scufunde de 3 ori în apa Iordanului. Și atunci minunea minunilor Sfântului Ioan i-a fost dat să vadă și să înțeleagă cea mai mare taină a creștinătății, Sfânta Treime. Din cer Tatăl striga, grăind: „Acesta este Fiul Meu Cel iubit, întru carele bine am voit“. (Mateiu 3, 17). Fiul se boteza în apă, iar deasupra Lui se pogorise Duhul sf. în chip de porumb. Și atunci Ioan luminat la față de atâta strălucire și plin de nespusă bucurie a oftat: „Sfințește-mă pe mine și apele Mântuitorule!“ și-ar fi vrut desigur ca clipele acelea în veci să nu mai treacă.

Ce învățături frumoase, putem scoate, Iubiților creștini și din această parte a vieții lui! Oricine am fi noi, cât de cumiți, oricât de avuți, lui Dumnezeu avem să-i mulțumim pentru toate. El este Stăpânul și Făcătorul, noi suntem numai chivernisitorii și îngrijitorii cei mai smeriți și mai plecați ai tuturor bunătăților de El lăsate pe pământ și în cer.

Dacă vrei, Iubiților creștini, ca viața sf. Ioan, cu toate învățăturile și pildele ei cele frumoase, să vă rămână pentru totdeauna săpate în inimă, cumpărați-vă în grabă icoana lui. Așezați-o pe perețele cel mai din față, puneți-o deasupra mesei și sfântul vă va învăța în fiecare zi și pe Dvoastră cum îi învăța pe oamenii de pe vremea lui. Sau aceia cărora vă place să cetiți, cumpărați-vă sf. Scriptură și roștiți înșivă tare, ca să v'audă întreagă casa și familia Dvoastră, învățăturile spuse odinioară de sf. Ioan. Ve-ți aprinde așa cea mai frumoasă făclie, care va arde toate patimile trupului și va naște în suflete dragostea față de Dumnezeu, de sine și de deaproapele, acum și în toate zilele vieții Amin.

INFORMAȚIUNI.

Redeschiderea Sf. Sinod.

Sesiunea Sinodului, prorogată în toamnă, a fost redeschisă sub presidenția I. P. S. Mitropolitului primat dr. Miron Cristea.

Din partea ministerului de culte și arte asistă dl V. G. Ispir, secretarul general și directorul general al cultelor.

Mitropolitul primat a făcut apel la membrii Sinodului să soluționeze cu grijă și atenție chestiunile înscrise pe ordinea de zi a sesiunii.

Inaltul prelat a arătat că, în afară de unificarea bisericească, altă două chestiuni importante cer o grabnică rezolvare: 1. Reorganizarea învățământului seminarial și 2. A învățământului religios în școlile primare.

Primatul a încheiat cuvântarea binecuvântând lucrările Sf. Sinod.

Episcopul Ghenadie al Buzăului a citit raportul privitor la averile bisericești basarabene și conflictul ce există între ministerul cultelor și autoritățile bisericești din Basarabia.

Sinodul a numit o delegațiune compusă din Mitropolitul Nicolae Bălan al Ardealului, episcopul Vartolomeu al Râmnicului și episcopul Visarion Puiu dela Bălți, care să studieze chestiunea și să refere cât mai curând, posibil, cele petrecute în sânul bisericești de peste Prut.

Tot în această chestiune, arhiepiscopul Gurie al Basarabiei a depus și un memoriu explicativ.

Episcopul Ilarie al Tomisului a relevat faptul că hotărârile luate de Sinod privitoare la lipsa de preoți în Dobrogea nu se bucură de atențiunea necesară a ministerului cultelor.

Prelatul Dobrogei roagă Sinodul să intervină la departamentul respectiv ca să modifice legea clerului mirean, excepțional numai pentru Dobrogea.

În urmă au fost prezentați membrilor Sinodului, noul ales, arhiepiscopul Gherontie Silistreanu și Valeriu Craioveanu, reintegrat în treapta de arhiepiscop.

Printre lucrările urgente ale Sinodului există și apelul preotului Tudor Popescu, fost paroh la biserica Cuibul cu barză, împotriva hotărârei de caterisire dată de consistoriul eparhial al Mitropolitului Ungro-Vlahiei.

Apelul va veni în discuția Sinodului în cursul acestei săptămâni.

S'a luat în discuțiune organizarea unui corp de misionari pe lângă mitropolii și episcopii.

Din cele expuse de raportorul chestiunii, reese că misionarii noștri vor forma un corp a parte și vor funcționa după indicațiunile și la dispoziția Sinodului, care va conduce direct propaganda noastră religioasă.

Metropolitul primat a propus apoi, și majoritatea membrilor au fost de aceeași părere, ca autoritățile bisericești să înceapă o campanie pentru combaterea alcoolismului.

Sinodul a constatat, că legea care permite sătenilor din regiunile vinicole să prepare și să oprească pentru ei rachii și vinurile produse din viile și livezile proprii, a contribuit la răspândirea alcoolismului, în proporții îngrijitoare.

Membrii Sinodului au propus să se intervie pe lângă ministerul de finanțe spre a introduce monopolul alcoolului.

*

În urmă, s'au citit diferite rapoarte privitoare la aprobarea de manuale didactice, pentru învățământul religios și în școlile secundare.

Ședința s'a ridicat la orele 1, anunțându-se viitoarea pentru Joi dimineața.

Călătoria Suveranilor români. Călătoria augustilor Suverani Români în Italia — zicese — va avea loc la sfârșitul lunii Aprilie. Se vorbește de înscrisura celor două familii domnitoare Italiană și Română. Este contemplată căsătoria prințului nostru Nicolae cu fiica Regelui Italian. Tineră pereche ar fi destinată să urce tronul Albaniei.

Generalul Averescu încă pleacă în străinătate, în cauza schimbării regimului din Grecia.

Presa evreiască. „Voința Poporului“ din loc, publică un articol de fond în care arată că presa jidovită din Arad, sistematic ne ponegrește. Durere, acest lucru detestabil îl fac și foile jidovești scrise în românește.

Monumentul Unirii. În Alba-Iulia s'a inițiat din nou acțiunea pentru ridicarea unui monument al unirii în Alba-Iulia.

Tarul Bulgariei. Gazetele din Sofia, capitala Bulgariei, anunță, că fostul tar al Bulgariei, Ferdinand, a cerut guvernului să-i dea îngăduința să se întoarcă pentru scurtă vreme în țară, ca să-și isprăvească unele afaceri. Guvernul bulgar însă nu i-a dat această îngăduință, socotind, că în timpul de față n'ar fi spre binele țării întoarcerea în țară alui Ferdinand.

Dispariția unei fetițe. Duminecă a dispărut din București fetița Elena Văcurașiu, de 9 ani, venită de curând în Capitală cu mama ei.

Fetița este slăbuță, cu părul blond și îmbrăcată cu haina neagră.

Lumea va pieri peste 5 ani? Un învățat englez prorocește că la 4 Februarie 1929 va fi sfârșitul lumii. Atunci se va porni asupra pământului un vânt îngrozitor cu o iuteală de 4000 kilometri pe oră. Va nimici tot ce-i cade în cale, chiar și mările și râurile vor fi suflate din matca lor. Orașele, satelile și noi ne vom face praf. „Învățatul“ nu spune dacă potopul de furtună va pustii peste tot globul sau numai pe continentul nostru. Alți învățați zic că e cu neputință un uragan general pe întreg globul, având în vedere curentele polare opuse.

Aviz. Cu onoare aduc la cunoștință onoratului public și autorităților bisericești, că în Arad, str. Dorobanților Nr. 41 (școala confesională), am deschis un *birou tehnic de arhitectură*; *construiesc orice planuri de casă, școli*

și biserici împreună cu devizele (preliminare) lor, mai departe execut colaudări de tot felul de lucrări de zidiri, și întreprind totfelul de lucrări tehnice, clădiri etc.

Cu stimă:
Teodor Cioban,
arhitect.

On. Firme

Antoniou Beușian

Prima Turnătorie Română de clopote în

A R A D.

Str. Sava Raicu No. 18.

Cu plăcută satisfacție vă exprimăm mulțumirile noastre pentru clopotul furnizat de Dvoastră, suntem mândri de a putea spune tuturor că este opera unei firme românești superior atât în ce privește compoziția elementelor metalice, cât și sonoritatea glasului, ori căror alte fabricațiuni străină.

Recomandăm călduros tuturor comunelor românești sprijinirea firmei Dvoastră și sperăm, că vom avea bucuria de a vedea prosperând singura întreprindere românească în acest ram al industriei, din Arad. Primiți sincerile noastre felicitări.

Slatina-Butenilor, la 16 Februarie 1924.

Cu toată stima:
Ioan Tirla, preot ort. român.

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante din comuna **Firighaz**, protopopiatul Vinga, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Biserica și Școala“.

Venitele sunt: 1. Una sesiune parohială în es-tenziunea ei de azi, parte arător, parte fanaț. 2. Casă parohială cu intravilan. 1/2 sesiune pământ ca rescumpărare de bir preoțesc, cum a fost și în trecut. 4. Ștolele legale. 5. Întregirea dotației preoțești dela stat.

Preotul ales va solvi toate dările publice după întreg beneficiul din parohie, va predica cel puțin de douăori pe lună și va catihiza la școala din loc fără altă remunerație din partea parohiei.

Casa parohială reclamă renovare radicală, care se va efectui în anul acesta.

Parohia e de cl. I., la candidare se admit și recurenți cu calificare de cl. II., dacă nu se află nici un reflectant de clasa primă.

Recursele ajustate cu documentele necesare conform regulamentului pentru parohii și adresate comitetului parohial din Firighaz, se vor înainta în termenul concursual oficiului protop. din Vinga, iar recurenții se vor prezenta în cutare Duminecă, ori sărbătoare în sf. biserică din Firighaz spre a se face cunoscuți poporului.

Dat în șed. Comitetului paroh. din Firighaz ținută la 8/21 Octomvrie 1923.

În conțelegere cu: **Dr. P. Țiucra,** protopop.

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Censurat: **Dr. Romul Mager.**